

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/150/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319200624
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8319200624.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne Y. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. J. X. XXX, XXX XX V. J. X., prechodne bytom Z. XX, XXX XX K., právne zastúpená advokátom JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému E. U. N., M., so sídlom Y. XXXX/XXX, XXX XX K., F.: XX XXX XXX, právne zastúpený Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. Mája 173/11, 921 22 Piešťany, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadost'učinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 10Csp/11/2019-45 zo dňa 17. septembra 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalobkyňa m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi sumu 831,84 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 3 ods. 5, § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/173/2016 zo dňa 29.05.2018 vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala zaplata sumy 1.672,88 Eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Súd priznal žalobkyňi sumu 831,84 Eur s príslušným úrokom z omeškania a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol z dôvodu, že nárok žalobkyne bol premlčaný. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahovala úrok, a preto ho veriteľ od spotrebiteľa nemôže požadovať. Žalobkyňa celkovo uhradila žalovanému 4.672,82 Eur, pričom jej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 3.431,74 Eur, rozdiel tak predstavuje sumu 1.241,05 Eur, pričom nepremlčaná suma bola 831,84 Eur.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v pôvodnom konaní bola žalobkyňa úspešná a súd jej priznal vydanie bezdôvodného obohatenia. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu práva žalobkyne v tom, že napriek tomu, že v zmluve nebol dohodnutý úrok, žalovaný si tento uplatnil a žalobkyňa ho uhradila.

V pôvodnom konaní bolo deklarované, že došlo k porušeniu práv žalobkyne v tom, že žalovaný v uzatvorenej zmluvne neuviedol všetky náležitosti, ktoré vyžadoval zákon o spotrebiteľských úveroch a napriek tomu od žalobkyne požadoval zaplatenie úroku, hoci tento nebol dohodnutý. Žalobkyňa si v pôvodnom konaní uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale k tomu došlo na základe konania žalovaného, ktorý si uplatnil zo zmluvy nároky, ktoré neboli dohodnuté, a teda pokiaľ by si žalobkyňa neuplatnila bezdôvodné obohatenie, ponechal by si žalovaný finančné prostriedky, na ktoré nemal nárok a zaplatenie ktorých nebolo v zmluve dohodnuté a teda žalovaný porušil práva žalobkyne. Súd priznal výšku primeraného finančného zadostučinenia v zmysle nároku žalobkyne vo výške 50% z uplatneného nároku v pôvodnom konaní. Súd je toho názoru, že žalobkyni vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže v pôvodnom konaní si uplatňovala nároky, na ktoré žalovaný nemal nárok. Žalobkyňa si na ochranu svojich práv musela nájsť právneho zástupcu, čím jej vznikli ďalšie náklady.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel, preto priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní primeraného finančného zadostučinenia je nedôvodné a nepodložené. Poukázal na to, že zákonné ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok zo strany žalobcu, ktoré v podanom odvolaní žalovaný bližšie špecifikoval. Poukázal na to, že účelom a zmyslom uvedeného ustanovenia je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde, a v tomto konaní bol úspešný, avšak nepostačuje, že dodávateľ porušil svoje povinnosti. Primerané finančné zadostučinenie nemôže tak ani v zmysle citovaných rozhodnutí slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľov. Dal do pozornosti, že to bola práve žalobkyňa, ktorá si o poskytnutie úveru žiadala, s výškou poskytnutého úveru bola oboznámená a taktiež si bola vedomá, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. Uviedol, že mu nie je zrejme k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza, pričom to pre neho predstavuje výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Uviedol, že je zrejme, že žalobkyni žiadne, ani len potencionálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a iné finančné prostriedky, preto ani súdy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadostučinenie. Poukázal na to, že postavenie slabšej zmluvnej strany však neznamená, že tejto bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej, bez ohľadu na platné právo. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie prípadne, aby rozhodnutie zmenil a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

7. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu vyjadrila tak, že podľa jej názoru sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal všetkými relevantnými otázkami skutkového a právneho charakteru, čím rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Uviedla, že jedinou podmienkou práva na primerané finančné zadostučinenie je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní, bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. Základným konaním, na ktoré nadväzuje jej žaloba o primerané finančné zadostučinenie bolo konanie na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 12C/173/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia, čím splnila podmienky primeraného finančného zadostučinenia. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, poukázala na to, že nárok tak, ako ho požaduje zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa práve o túto sumu na jej úkor obohatil. Zároveň poukázala na početné množstvo rozhodnutí Krajského súdu v Prešove v obdobných veciach. Z uvedených dôvodov navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej aj náhradu odvolacích trov.

8. Žalovaný sa k podanému vyjadreniu žalobkyne nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu

v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

12. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, s to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

13. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávny právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka taktiež naplnená nebola.

14. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

15. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami odvolateľa dopĺňa nižšie uvedené.

16. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských

práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

18. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť aj dožadovanie vydania bezdôvodného obohatenia. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je potom možné považovať konanie žalobkyne, kedy po zaviazaní žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia si uplatnila aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie za šikanózne a v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

19. Odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, bol to však žalovaný, ktorý nepostupoval s odbornou starostlivosťou, predostrel žalobkyni na podpis formulárovú zmluvu, ktorá neobsahovala obligatórne náležitosti požadované zákonom, čo spôsobilo jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Z obsahu rozsudku v pôvodnej veci tiež vyplýva, že žalobkyňa vrátila žalovanému viac, ako bola v zmysle vyhlásenej bezúročnosti a bezpoplatkovosti povinná vrátiť, preto bol daný dôvod na vyhovie žaloby žalobkyne predmetnej veci. Takéto konanie žalovaného bolo nepochybne spôsobilé privediť žalobkyni ako spotrebiteľovi ujmu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a jeho priznaná výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa.

20. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správny výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil (§ 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa). Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v rozsahu 100%. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).